

Затверджено
На засіданні кафедри конституційного,
міжнародного та адміністративного
права
Протокол №1 від 31.08.2023 р.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

**З навчальної дисципліни «Право збройних конфліктів»
Для студентів магістрів 2 курсу, спеціальності 081 «Право»
Денної форми навчання
На 2023-2024 н.р.**

**Змістовний модуль 1 Основи міжнародного гуманітарного права.
Правовий статус збройних конфліктів. Учасники збройних конфліктів.**

ТЕМА 1 ЕВОЛЮЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Історичний розвиток поняття «війна» та його вплив на створення правових норм для регулювання збройних конфліктів. Вплив релігійних, етичних та культурних аспектів на розвиток права збройних конфліктів. Взаємозв'язок між правом збройних конфліктів та іншими галузями права, такими як міжнародне гуманітарне право, права людини, міжнародне кримінальне право. Питання адаптації права збройних конфліктів до змін у сучасних конфліктах, включаючи кібервійни та гібридні загрози.

Період реформування: кардинальні зміни на сучасному етапі. Масові заворушення і право збройних конфліктів: спільні та відмінні риси. Гуманітарна інтервенція: поняття, особливості. Зв'язок між гуманітарною інтервенцією та суверенітетом держав.

ТЕМА 2 МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПОЧАТКУ ВІЙНИ

Юридичні аспекти оголошення війни і початок бойових дій в міжнародному праві. Режим воєнної окупації. Правові наслідки початку війни. Театр війни. Правова природа поняття «агресія» у міжнародному праві. Механізм встановлення відповідальності за агресію та їх вплив на міжнародну практику. Міжнародно-правові основи кваліфікації збройного конфлікту та його початку.

ТЕМА 3 ПРАВОВИЙ СТАТУС УЧАСНИКІВ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Правовий статус комбатантів. Ознаки комбатанта. Особливий статус розвідників, добровольців, парламентарів, іноземних військових радників і спеціалістів. Характерні особливості учасників внутрішньодержавного збройного конфлікту. Учасники руху опору як законні учасники збройного конфлікту.

Правовий статус осіб, що не беруть участь у збройних діях, але входять до складу збройних сил (некомбатанти). Правовий статус медичних працівників під час збройних конфліктів. Правовий статус журналістів у період збройних конфліктів. Захист цивільного населення в період збройних конфліктів. Правовий статус дітей у період збройних конфліктів.

Правовий статус військовополоненого. Міжнародно-правове регулювання захисту військовополонених.

ТЕМА 4 ПРАВОВИЙ РЕЖИМ НЕЙТРАЛІТЕТУ В КОНТЕКСТІ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Еволюція поняття нейтралітету від практики до норм міжнародного права. Роль Організації Об'єднаних Націй, Міжнародного комітету Червоного Хреста в забезпеченні та захисті нейтралітету. Поняття та види нейтралітету в сучасному міжнародному праві. Нейтралітет держави у сухопутній війні. Нейтралітет держав у морській війні. Нейтралітет держав у повітряній війні. Забезпечення безпеки громадян та майна нейтральних держав в умовах конфлікту. Механізм компенсації за збитки, заподіяні нейтральним державам під воєнних дій.

Змістовний модуль 2 Засоби і методи ведення воєнних дій. Правовий режим воєнної окупації. Захист жертв війни.

ТЕМА 5 ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВОЄННОЇ ОКУПАЦІЇ. ЗАСОБИ І МЕТОДИ ВЕДЕННЯ ВОЄННИХ ДІЙ.

Міжнародно-правове регулювання воєнної окупації. Роль Червоного Хреста, гуманітарних агентств та організацій у наданні допомоги на окупованих територіях. Поняття «засоби ведення війни» і «засоби ведення війни». Заборонені засоби ведення воєнних дій згідно з міжнародним правом. Заборонені методи ведення воєнних дій згідно з міжнародним правом. Заборона або обмеження застосування зброї масового ураження.

Охорона культурних цінностей під час збройного конфлікту. Міжнародно-правові основи захисту культурних об'єктів і культурних цінностей під час збройних конфліктів.

ТЕМА 6 МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ЖЕРТВ ВІЙНИ. ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ.

Поняття «жертв війни». Правовий захист поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії. Правові наслідки закінчення війни. Міжнародно-правова відповідальність держав за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Кримінальна відповідальність фізичних осіб за порушення норм міжнародного гуманітарного права.

Керівник курсу
Викладач кафедри

Любомир ЗІНИЧ